

HRVATSKI SABOR

Odbor za zaštitu okoliša i prirode

KLASA: 022-03/20-03/31

URBROJ: 6521-29-20 -

Zagreb, 16. listopada 2020.

D.E.U. br. 20 / 003

ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE

g. Domagoj Hajduković, predsjednik

Predmet: Mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Strategija „Od polja do stola“ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav COM (2020) 381, D.E.U. br. 20/003

Odbor za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora razmotrio je, na 4. sjednici održanoj 16. listopada 2020. godine Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Strategija „Od polja do stola“ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav COM (2020) 381, koje je Odboru za zaštitu okoliša i prirode sukladno članku 154. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora dostavio Odbor za europske poslove, aktom od 1. listopada 2020. godine.

Stajalište Republike Hrvatske o ovom Prijedlogu Direktive usvojila je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske Zaključkom Klasa: 022-03/20-07/217, Urbroj: 50301-21-20-2 na sjednici održanoj 25. kolovoza 2020. godine.

Stajalište Republike Hrvatske obrazložio je državni tajnik Ministarstva poljoprivrede te istaknuo da je Strategija „Od polja do stola“ jedan od dokumenata koji proizlaze iz Europskog zelenog plana. Njome su predložene aktivnosti kojima poljoprivreda može doprinijeti razvoju klimatski neutralnog gospodarstva. Strategija donosi konkretne ciljeve koje treba ostvariti na razini EU: ukupno smanjenje korištenja pesticida (za 50%) i korištenja pesticida visokog rizika (za 50%) do 2030.; smanjenje gubitaka hranjivih tvari za najmanje 50% te smanjenje korištenja gnojiva (za najmanje 20%) do 2030.; smanjenje upotrebe antimikrobnih pripravaka u stočarstvu i akvakulturi za 50% do 2030; povećanje udjela poljoprivrednih površina pod ekološkom proizvodnjom za najmanje 25% do 2030. U postizanju ciljeva strategije veliku ulogu ima prijedlog Komisije za reformu zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) iz lipnja 2018., za koji Komisija ocjenjuje da ima potencijal dati doprinos Zelenom planu.

Republika Hrvatska u svom Stajalištu između ostalog naglašava da bi bilo korisno da je uz Strategiju izrađena analiza učinka koja bi dala informacije o rezultatima mjera koje su na snazi te o očekivanom učinku mjera koje će proizaći iz provedbe Strategije. Analiza učinka omogućila bi i realnu procjenu ciljeva koji se tiču korištenja pesticida, gnojiva, antibiotika te povećanja površine pod ekološkom proizvodnjom. RH stoga smatra potrebnim da EK pruži dodatne informacije o tome kako je utvrdila konkretne ciljeve i na koji način bi se oni prenijeli na države članice. Upozorava se na vremensku neusklađenost procesa usvajanja reforme ZPP-a i s time povezane izrade nacionalnih strateških planova s jedne strane te aktivnosti koje proizlaze iz provedbe Strategije „Od polja do stola“ s druge strane. Upozoreno je na nepostojanje pravne osobe po kojoj bi EK mogla uvjetovati odobravanje nacionalnih strateških planova ispunjavanjem ciljeva Strategije „Od polja do stola“. Nadalje, preporuke za izradu nacionalnih strateških planova, koje bi bile obvezujuće za države članice, dovode u pitanje jedno od osnovnih načela reforme ZPP-a tj. veću supsidijarnost u okviru koje bi države članice trebale imati najveću moguću fleksibilnost u provedbi ZPP-a.

RH ujedno ističe da je smanjenje upotrebe pesticida nužno te da kod utvrđivanja cilja u ovoj Strategiji treba uzeti u obzir da alternativne metode često nisu dovoljno učinkovite, nema ih dovoljno na tržištu, nema dovoljno znanja za njihovu primjenu i mogu biti skupe. Stoga taj cilj

treba realnije procijeniti i predvidjeti njegovo ostvarenje kroz duže vremensko razdoblje. RH skreće pozornost i da je prilikom reguliranja navođenja jedinstvene oznake dodatnog nutritivnog označavanja na hrani potrebno predvidjeti mjere informiranja potrošača o njezinom značenju kako bi se izbjeglo dovodenje potrošača u zabludu. RH drži da Strategija nije dovoljno uravnotežena budući da su njezini konkretni ciljevi vezani samo za poljoprivrednu proizvodnju, dok su navodi o mogućim aktivnostima i doprinosima drugih dionika u lancu općenitije naravi. Prepoznaje se da je u uvjetima otvorenog tržišta konkurentnost EU proizvođača hrane manja te da će pokušaj globalizacije EU standarda putem trgovinskih sporazuma imati ograničeni doseg. Nadalje, RH podržava stvaranje kraćih lanaca opskrbe budući da doprinose smanjenju okolišnog otiska prehrambenih sustava. RH navodi da je potrebno predvidjeti ambicioznije mjere za rješavanje kriza na tržištu hrane od onih koje predlaže ova Strategija, a što je postalo vidljivo u uvjetima krize povezane sa koronavirusom. RH podržava aktivnosti koje će doprinijeti zaustavljanju i preokretu stope rasta prekomjerne težine i pretilosti u EU do 2030. godine.

RH naglašava da je nužno osigurati potrebno financiranje poljoprivrednog sektora iz proračuna EU za iduće proračunsko razdoblje. Smanjeno financiranje ZPP nakon 2020., dogovoreno u okviru Višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021-2027. godine, nije u skladu s povećanim očekivanjima koja se nameću pred poljoprivredu Europskim zelenim planom i Strategijom „Od polja do stola“.

Nakon uvodnog izlaganja postavljeno je pitanje kako će se Republika Hrvatska zaštititi od nedavno otkrivene afričke svinjske kuge koja je nedavno otkrivena u Njemačkoj. Predstavnik predlagatelja je odgovorio da se ta virusna bolest može širiti lokalno, migracijom divljih svinja ili ljudskim aktivnostima poput neprimjerenog odlaganja zagađene hrane. Međutim, Republika Hrvatska je dobro upoznata s tim te će se s donošenjem posebnih mjera i pravovremenim i učinkovitim analizama koje se provode prilikom uvoza mesa potpuno zaštititi.

Izneseno je mišljenje da je vrlo važna i zelena javna nabava, naročito kod lokalne proizvodnje hrane jer se na taj način skraćuje put „od polja do stola“ te se i o njoj treba voditi računa kod donošenja ovakvih dokumenata. Predstavnik Ministarstva poljoprivrede je pozdravio navedenu sugestiju te napomenuo da su aktivnosti Ministarstva također usmjerene putem implementacije navedenog.

Odbor za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora, sukladno članku 152. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora većinom glasova (10 glasova „za“ i 3 glasa „suzdržan“) je utvrdio sljedeće:

MIŠLJENJE

Odbor podržava Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Strategija „od polja do stola“ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav COM (2020) 381

· Za izvjestitelja na sjednici Odbora za europske poslove određena je Sandra Benčić, predsjednica Odbora.

PREDSJEDNICA ODBORA

Sandra Benčić

